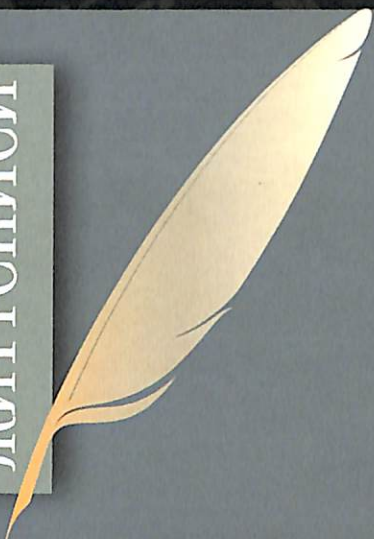

Сергій КОВАЛЕНКО

Іван Богун

український
Дон Кіхот

ЖИТТЄПИСИ

ВИДАВНИЦТВО «СТІКС»

Основні події з життя Івана Богуна

- 1641–1645 рр. – військова служба Речі Посполитій у замку Кодак.
- Весна 1641 р. – керівництво козацьким загonom на Боровському перевозі через Сіверський Донець.
- 20.05.1643 – сутичка на Козацькому перевозі через Сіверський Донець загону Івана Богуна з московським загonom Василя Струкова.
- Весна 1644 р. – напад загону Івана Богуна на Шацьк та Алатир у Московському царстві.
- Весна 1645 р. – похід загонів Івана Богуна та Семена Забузького на середній Дон у Московському царстві.
- 1648–1650 рр. – ймовірна служба Івана Богуна начальником замку Кодак Української держави.
- 1650–1657 рр. – служба Івана Богуна Кальницьким (Вінницьким) полковником Української держави.
- 11–21.03.1651 – Іван Богун керує обороною Вінниці від річпосполитського війська. Поранення.
- 9–12.05.1651 – участь Івана Богуна в облозі Кам'янця.
- 11–15.06.1651 – Іван Богун керує облогою Олики. Поранення.
- 28.06–10.07.1651 – участь Івана Богуна у Берестецькій битві.
- 10.07.1651 – обрання Івана Богуна Гетьманом.
- 16.07.1651 – складання Іваном Богунем гетьманства на Раді у Білій Церкві.
- 23–26.09.1651 – участь Івана Богуна у боях з річпосполитським військом під Білою Церквою.
- Квітень 1653 р. – Іван Богун керує обороною Монастирища від річпосполитського війська. Поранення.

Основні події з життя Івана Богуня

30.04.1653 – участь Івана Богуня у битві з волоським військом під Паприканами.

22.05.1653 – участь Івана Богуня у битві з волоським військом на ріці Мілков.

27.05.1653 – участь Івана Богуня у битві з мунтенсько-волоським військом над Гінтою.

15.10.1653 – призначення Івана Богуня Гетьманом наказним для походу у Волощину.

15.11-17.12.1653 – участь Івана Богуня у Жванецькій облозі.

3-4.04.1654 – Іван Богун керує обороною Умані від річпосполитського війська.

8-18.12.1654 – участь Івана Богуня в обороні Брацлава від річпосполитського війська.

24-26.01.1655 – Іван Богун керує обороною Умані від річпосполитського війська.

29.01-1.02.1655 – участь Івана Богуня в Охматівській битві.

Середина лютого 1655 р. – участь Івана Богуня в обороні Маньківки від річпосполитського війська.

Лютий-березень 1655 р. – Іван Богун керує обороною Умані від кримського війська.

Березень-квітень 1655 р. – Іван Богун визволяє Кальницький полк від ворожих військ.

Серпень 1655 р. – Іван Богун у званні Гетьмана наказного здобуває Красилів, Ляхівці, Острог та Олику.

29.04.1657 – участь Івана Богуня у здобутті Любліна.

16-23.05.1657 – участь Івана Богуня в облозі і здобутті Берестя.

19.06.1657 – участь Івана Богуня у здобутті Варшави.

Про Івана Богуна відомо менше, ніж невідомо. Згадки про нього у джерелах з'являються від 1641 р., а загинув він 1664 р. Відомості про нього, таким чином, охоплюють лише 23 останніх роки його життя. Вже 1650 р. Іван Богун став Кальницьким полковником, і це був уряд неабиякого рівня. Для того, щоб посісти уряд земського Полковника, слід було мати великі заслуги перед Українською державою, чи то пак Військом Запорозьким. То є напевно, що Іван Богун такі заслуги мав, але нам, на жаль, вони невідомі. Адже Іван Богун не міг не звернути на себе уваги своїм полководницьким хистом, неабияким військовим досвідом, який напевно мав. Але де він цього досвіду набув? Про це нам, знову ж таки, нічого не відомо. Безсумнівним є лише те, що Гетьман Богдан Хмельницький ніколи б не доручив уряду Полковника випадковій людині.

Іван

Сергій Коваленко

94(477)
К 56

Богун

український
Дон Кіхот

2-ге видання, стереотипне

ВІСНОУКА. ЛІТ.

131937

НАСР. СІМ. С. Д.

A123678

Київ Видавництво «Стікс» 2015

Книга оповідає про життя та діяльність такої непересічної постаті, якою був Іван Богун. В ній вперше зроблено узагальнення відомостей про цього визначного полководця та державного діяча, показано його місце у подіях, що відбувалися в Україні й поза нею перед Хмельниччиною, під час неї й по ній. Дія книги відбувається на тлі подій, що на багато років визначили долю України й сусідніх країн і навіть зараз впливають на неї. Події ці розгортаються на часовому відрізку 1641 – 1664 рр. і на просторі від Вісли до Волги, від Оки до Дунаю. Яке місце у них посідав Іван Богун? Ким він був? Яким він був? Про все це оповідається у цій книзі.

Книга супроводжується великою кількістю малюнків (усього 122), що унаочнюють події тих часів, а також кольоровими мапами (усього 11) з нанесеними на них подіями, згадуваними у книзі. У кінці книги вміщено додатки, які дозволять читачеві поглибити знання про згадувані у ній події (286 статей) та про осіб (140 статей), що брали в них участь.

Книгу призначено для всіх, хто цікавиться минулим України та сусідніх з нею країн.

Текст друкується за виданням:

Коваленко Сергій. Іван Богун – український Дон-Кіхот. Історичний нарис.
– Київ: Видавництво «Стікс», 2011. – 448 с., з іл.

Рецензент: кандидат історичних наук, доцент Майя Лутай

На обкладинці: малюнок Артура Орленова «Іван Богун»

ЗМІСТ

Чому Дон Кіхот? (Замість передмови)	7
Звідки він такий?	9
«У Вінниці на границі...»	21
Під містечком Берестечком	33
І знову цей Богун. Монастирище	45
Шляхами Івана Підкови	51
Не так тії роги	59
Там, де Ятрань круто в'ється	69
Від Сяну до Дону	87
Перша Полтавська битва	105
Другий Єрусалим	113
Перемога, що стала Пірровою	119
Знову Переяслав і знову	125
Між Сціллою й Харибдою	135
Самі себе звоювали	143
Останній похід	153
Життя по смерті	171
Джерела та посилання	177
ДОДАТКИ	181
Життєписний довідник головних дійових осіб	182
Довідник подій	327
Джерельний додаток	408
Пісня-дума про Богуна	408
Витяги з «Літопису» Григорія Грабянки	409
Витяги з «Літопису» Самійла Величка	410
Указ Царя московського Олексія Романова Іванові Богуну	414
Указ Гетьмана Івана Виговського про перего- вори з послом Шведського королівства	415
Звернення української старшини до Івана Безпалого з-під Конотопа	416
Словник рідковживаних слів і назв	417
Показчик місць	421
Показчик осіб	435

Основні події з життя Івана Богуна

- 11.07.1657 – участь Івана Богуна у бою з річпосполитським військом біля Магерова.
- 15–16.10.1657 – участь Івана Богуна у переговорах в Корсуні щодо укладення україно-шведської угоди.
- 22.10.1657 – виступ Івана Богуна на Раді у Корсуні проти союзу України з Московським царством.
- 27.01.1658 – участь Івана Богуна у переговорах з московським Воеводою Микитою Зюзіним у Костянтинові.
- 2.02.1658 – призначення Івана Богуна Полтавським полковником.
- 5.02.1658 – поразка Івана Богуна від бунтівників-пушкарівців біля Диканьки.
- 1–5.05.1658 – участь Івана Богуна у переговорах з московським урядом у Москві.
- 28.05–11.06.1658 – участь Івана Богуна в облозі і здобутті Полтави.
- 1658–1662 рр. – служба Івана Богуна Паволоцьким полковником Української держави.
- 2–3.09.1658 – участь Івана Богуна у боях проти московського війська за Київ.
- 5–8.11.1658 – участь Івана Богуна у боях проти московського війська за Київ.
- 8–9.07.1659 – участь Івана Богуна у Конотопській битві.
- 20.09.1659 – участь Івана Богуна у Раді під Германівною.
- 23.09.1659 – участь Івана Богуна у Раді біля Маслового Ставу.
- 12.10.1659 – участь Івана Богуна у Раді в Жердевій Долині.
- Листопад 1659 – січень 1660 рр. – участь Івана Богуна в облозі Бара.
- Лютий 1660 р. – участь Івана Богуна в обороні Могилева від річпосполитського війська.

Основні події з життя Івана Богуна

- 7–8.10.1660** – участь Івана Богуна у Слободищенському бою проти річпосполитського війська.
- 15–16.10.1660** – участь Івана Богуна у переговорах з річпосполитським урядом біля Чуднова.
- 17.09.1661** – участь Івана Богуна у переговорах з кримським урядом біля Ставища.
- 21.10–14.12.1661** – участь Івана Богуна в облозі Переяслава.
- 27.02.1662** – Іван Богун у званні Гетьмана наказного розбив московське військо біля Максимівки.
- 12.03.1662** – бій Івана Богуна з московським військом біля Вереміївки.
- 26.07.1662** – участь Івана Богуна у битві з московським військом під Городищем.
- Серпень 1662 р.** – переговори Івана Богуна з Королем польським у Жовкві.
- Листопад 1662 – лютий 1663 рр.** – ув'язнення Івана Богуна у Варшаві за наказом Короля польського.
- 1663–1664 рр.** – служба Івана Богуна Військовим осавулом в уряді Української держави.
- Грудень 1663 р.** – Іваном Богуном у званні Гетьмана наказного здобуває з-під московського війська Кобижчу та Носівку.
- 11–14.12.1663** – невдала облога Іваном Богуном Ніжина.
- 14.12.1663** – здобуття Іваном Богуном Борзани.
- 16.12.1663 – 16.01.1664** – облога Іваном Богуном Батурина.
- 22.01–9.02.1664** – участь Івана Богуна в облозі Глухова.
- 27.02.1664** – загибель Івана Богуна під Новгородом-Сіверським.